

לא יתחתם כל ברית רשמית בין ישראל לצרפת, למרות ביקורה של המשלחת הצרפתית. כמה חוגים מדיניים בישראל, ובראשם המנהל הכללי של משרד הבטחון ואישי הקשר של ממשלת ישראל עם צרפת, שמעון פרס, וכן סגרייר ישראל בצרפת יעקב צור, אמנם מצדדים בחתימת ברית כזאת.

אולם לאחר שמשרד החוץ האמריקאי הודיע לישראל כי לא יראה בעין יפה חתימת הסכם זה, ירדה התוכנית מן הפרק. כלפי חוץ, תהיה העמדה הרשמית של הממשלה, כי אפשר לקיים את מלוא הידידות והקשרים המדיניים עם צרפת גם ללא ברית בכתב.

משה ומתן מסחרי בין צרפת למצריים צפוי בקרוב, על אף כל ההכשחות הרשמיות הנמנעות. משה ומתן זה, שיתרכז בעיקר סביב שימוש בתעלת סואץ למעבר אניות וסחורות צרפתיות, יבוצע על ידי אישים צרפתיים בעלי עמדה מסחרית, בלתי רשמיים או רשמיים למחצה.

מדינה ערבית חדשה, בחפות האו"ם, על שטח הנגב הישראלי ורצועת עזה — זאת עלולה להיות הצעתם החדשה של החוגים הקרובים למזכיר הכללי של האו"ם, בהשראה אמריקאית. יתרונותיה של תוכנית זאת, לטענת המציעים, יהיו שניים: המדינה החדשה תהווה איזורים חייץ בין ישראל למצריים, וכן תאפשר את יישובם מחדש של הפליטים בעזרתו הכספית של האו"ם. ישראל תתנגד לתוכנית זאת, בהודיעה כי לא תסכים לשום הצעה המיועדת לקצץ בגבולותיה הנוכחיים.

אישקט פנימי בלבנון וברדן עלול להתחדש בקרוב — כך חוששים חוגי מודיעין אמריקאיים. חשש זה מבוסס על הסברה, כי בכי קורו של שר ההגנה הסורי חאלד אל עזם בברית המועצות יערכו דיונים על המצב בשתי מדינות שכנות אלה וי הוחלט להתסיס מחדש את החוגים האנטי-אמריקאיים שם.

החמרת היחסים המדיניים בין ישראל לברית המועצות עלולה להניע בשבועות הקרובים עד כדי חזרת השגרירים, והפעם —

ביוזמת ישראל. הנימוק יהיה הפגיעות החוזרות ונישנות של מערכת התעמולה הסובייטית בישראל, בד בבד עם הספקה גוברת והולכת של נשק למדינות ערב.

מצד שני, צפוי המשך תקול לחיסים הידיוותיים בין המשלחת הסובייטית במרכז האו"ם לבין המשלחת הישראלי שם. גם בימי מובצע סיני לא התקלקלו היחסים בין המשלחות באו"ם, למרות החמרה הכללית של יחסי ישראל עם ברית המועצות באותה תקופה.

גוברות הכנות ראשיהממד שדה לחסל את "העולם הזה" כאמצעים מינהליים, תוך ניצול הסמכויות הניתנות לו לפי החוק החדש בענין העבירות נגד המדינה, המאפשר לכלוא ימנעם כל אישיות ציבורית בטענות סרק, בניגוי המקדיש אישית זמן ניכר לפעולה, כבר מנסה לשכנע את ראשי המפלגות האחרות בכיוון זה, ינסה לקסור את "העולם הזה" עם אויבי המדינה ועם הסתנכלים לה.

אפשרות מוזרה ביותר: בקרוב יפתח מסע תעמולה ציוני במדינת ישראל. מסע זה יבוא כתוצאה מכך שראשי המטרות ציוני אמריקה נוטים לדעה כי השקפותיו של ראש ממשלת ישראל דוד בן-גוריון, השמות ללעג ולבזו את התנועה הציונית בבילגולה הנוכחית, הן נחלת חוגים רחבים בישראל, ובמיוחד בקרב הנוער. כתוצאה מכך החליטו נשיא הסתדרות ציוני אמריקה, ד"ר עימנאל ניומן, ויושבי ראש המועצה הציונית, הרב אירווינג מילר, על מסע תעמולה נרחב בישראל, שיביא את דברם של ציוני הגולה לישראלים ויסביר את חשיבות תפקידם המיוחד, חלק מהכנסות המגבית ייתבעו על ידי הציונים האמריקאיים למסרה מיוחדת זאת.

שורת תביעות מפורטות תוגש בקרוב עלידי מפ"ם לבניגוריון בצורה של אולטימטום. רשימה זו תכלול את תביעותיה של מפ"ם בענין קצבי משרד הבריאות, כפיפותו של נמל אילת, מפעלי הפיתוח בגב, שאלת הלאמת לשכות העבודה, בעיית השכר וצמיחתו למדוי היוקר ושורה ארוכה של בעיות קטנות אחרות. מפ"ם תדרוש לפתוח מייד בשיחות בירור בשאלות אלה, ותאיים באופן קיצוני בפרישה מהקואליציה.

מכשול קואליציוני נוסף: תחודשנה השיחות בין בןגוריון והשרים הרתיים. שיחות אלה, שבהן נידונו חוקי השבת הארצי, תיקון חוקי חינוך החובה ותביעות דתיות אחרות, החלו לפני חודשיים ונפסקו באמצע. הן תחודשנה לפי תביעת הרתיים.

משלחת ישראל לעצרת הכללית של האו"ם תהיה הפעם רחבה ביותר. בין משתתפיה יימנה הפעם מנהל מחלקת ארצות הברית במשרד החוץ יעקב הרצוג ופקידים בכירים אחרים. לא מן הנמנע כי בן גוריון עצמו יעמוד בראשה.

העם הזקנים והים

הבנאים גמרו את הבנין המפואר. עמודיו התנשאו השמימה, הקירות הבהיקו למרחקים, השמש פיזזה בשמשות של מאות חלונות. ואו שאל אחד הבנאים שאלה תמימה: בשביל מה, בעצם, הקמנו את הבנין?

השבוע דמו מנהיגי המדינה לבנאים אלה. מדינת ישראל הצליחה ושיגשגה. אורחים מגאנה ומצרפת התדפקו על דלתותיה. צה"ל הודיע שיש לו שפע כזה של גשק, ששוב אין לו צורך בסיוע אמריקה. משלחותיה הציפו חמש יבשות, ממוסקבה ועד לונדון. תכניות כלכליות גראנדיוזיות התנופפו ב"חלל, גאומי השרים ניבאו לעליית מליונים. ובירושלים התכנסו כל חכמי העם הי הודי — במידה שהיו מקובלים על השלטון — ודנו לשם מה, בעצם, הוקמה המדינה. היה זה "הכנס העיוני הציוני".

בל הנואמים הסכימו על דבר אחד: שישראל היא מדינה יהודית, וכי כל מט-

רמטכ"ל דיין לקבור את המגבית

רחה להיות מדינה יהודית. אולם כמעט ולא היו שניים מבין הנואמים שהסכימו מה זה יהודי. האם זו עובדה דתית? אנטומית? רעיונית? לאומית? ארגונית? מפלגתית? הנואמים בכנס עלו וירדו, כל אחד הש מיץ את דעתו. אולם המדינה עצמה דלגה על הדו"חים הארוכים בעתונות. הבעיה לא עניינה אותה. אורחיה, שהתענגו על שפת ימה, הסתפקו בהחלט במציאות היומ-יומית, שאולי היא התשובה הטובה ביותר.

מפלגות ארבעים וארבע

במרכז המסיבה עמדו שניים מיישיו: גיאק סוסטל, מיישהיה מושל צרפת באל-גיריה, ומנחם בגין, מיישהיה מפקד הארגון הצבאי הלאומי. אולם שניהם נראו בעיני רבים כמיישיו. סוסטל מקחה להיות ראשי-משלה באתת הממשלות הבאות של צרפת, יהיה בלי ספק עמוד-התווך לכל ממשלה מינית בעתיד, אפילו יהיה ראש-הממשלה אחד מאנשי ה"ימין המתון יותר. בגין, התופס עמדה מק בילה בזירה הישראלית, מקחה להשיג ב"כנסת הרביעית, או החמישית, עמדה ש"חשים לאל כל נסיון להקים ממשלה בלעדיו. והשגריר איננו. לבאורה נערכה ה"מסיבה לכבוד המשלחת הצרפתית, שהוזמנה

עלידי הוועד למען ברית ישראל-צרפת של הנועת-החרות, הופקעה על-ידי ממשלת יש-ראל ונסגרה על-ידה בכלוב-הזהב. במסיבה זו הצליחה הנועת-החרות שוב לשים את ידה על ידידה הצרפתיים, להקיפם בלמעלה ממאה נכבדים מקומיים מהודרים מבין תומי-כיה וגם בכמה דיפלומטים. רק השגריר הצרפתי בלט בהעדרת כנראה מתוך חשש פן ירגיו את דויד בןגוריון, שאסר כל התרוצעות עם חרות.

אולם למעשה היתה זאת מסיבה לכבוד בגין עצמו. ההזדמנות היתה מתאימה: ב"אוחיו יום מלאו 44 שנה ליום בו גודל בנו של זאבדוב בגין, ראש קהילת ברסט-ליטובסק, בייג בא, נקרא מנחם מפני ש"היתה זאת שבת נחמו.

המשלחת הצרפתית היתה רק אחד הסי-מנים למעמדו המתחזק של המנהיג, שהח-זיר לפני שנתיים את מפלגתו למקום השני בכנסת, לא הראה מאז כל סימן של ירידה בציבור הבחורים. למחמאה גדולה עוד יותר זכה דחאק מידי יריביו, ערב צאתו ה"שבוע לדרום-אפריקה.

42 מול 44. בארץ ברוכת-תורמים זו לא הגיעו אנשי-חרות להסדר עם המגבית הציונית הכללית, על הסכום המגיע לה מ"תוך הצלחת המשותפת, בדומה להסדר ש"הושג באמריקה. הם עשו חשבון ששיגו הרבה יותר במגבית גפרדת משלהם. כי יקודת-המוקד של המיבצע הוזמן מנחם בגין עצמו, העטור בעיני הדרום-אפריקאים הילת-גיבורים עוד מימי המרד נגד הבריטים.

המוסדות הציוניים היו אובדי-עצות. היה ברור להם כי עליהם לבלום בכל מחיר את מסעי-התרומות של חרות, כי כל לירה שהולכת לחרות, אובדת לשאר המפלגות.

השבוע נודע רשמית כי רביאלוף משה דיין, בן 42, עטור הילת-הגיבורים של מיבצע-סיני, יבקר בדרום-אפריקה באותו מועד בו מבקר בה בגין, יופיע בפני ה"ציבור היהודי באותו מועד בו יופיע בגין.

תנועת-החרות השמיעה צעקה של מחאה. "מנצלים את מעמדו של רמטכ"ל צה"ל לשם מסרות מפלגתיות!" קרא אחד מראשיה. אולם בגין עצמו רק חיך, תדור הכרת"כוח: "אני מאחל לרמטכ"ל שלנו נצחונות קלים יותר!" אחרי רגע הוסיף: "וגם חשוי-בים יותר..."

המאבק בדרום-אפריקה יהיה פתיחה נאה לשנת חייו ה"45.

צבא

אות-הקלע

לפני עשרה ימים מסר דובר צבאי ידיעה לעתונות בה נאמר כי "בעת אימוניה של יחידת צה"ל בשחאימונים סגור בקרבת כביש עכו-צפת, נפגעו מספר אורחים ערביים אשר נכנסו לתוך השטח". היתה זו ידיעה יבשה וצנועה, אשר גררה בעקבותיה גל תגובות ומחאות (העולם הזה 1034).

אולם מלבד הבעיה הציבורית החמורה, הסתור מאחורי הקערה גם סיפור אנושי נוגע ללב, סיפורו של מפקד-מחלקה בצה"ל.

מספר כתב העולם הזה: פיקודיו של המ.מ. הצעיר, 20, לא הכירוהו מעולם כדמות סטימינטלית. אדרבא, מפקד המחלקה הצעיר היה מקובל בקרב פיקודיו כדמות נוקשה, קפדנית ותוקפנית.

היה זה בשעת סירת אימונים בשדה. מפקד המחלקה נשאר עם חייליו בשדה בשבת, לא יצא לתופשה. אחד הכפריים ה"ערבים, בקרבת המקום, הומינו לביתו לל-גימת כוסיקפה. והמ.מ. נעתר לבקשתו.

אחרי הסעודה הדשנה וליגמת הקפה, הציג הכפרי בפני אורחו את בן זקונו, גאחת המשפחה. סעידי בן 12, "הדור-הלבוש, היה הזכר היחיד מיוצאי חלציו של הכפרי. מלבדו היו לו עוד שש בנות. הערבי הצעיר כבש מיד את לבו של המ.מ. הוא היה יפה-תואר, בעל שיער בהיר ועיניים תכולות, בעל נמוסים נאים ודיבור שנון.

אביו של סעידי לא יכול היה להסתיר את הערצתו לבנו בפני האורח, הביע את המשאלה כי בבוא היום יהיה גם בנו קצין בצה"ל, ילבש מדים ממש כאורחו.

שתי חביבות שחורות. נראה ש"הפעם וע משהו בלבו של המ.מ. הת"פעלותו גברה שבועיים כשהוצגה בפניו עליה בת ה"ה, ארוסתו שחורת-השיער של סעידי. המ.מ. לא הסתיר את רגשותיו. ה"ריד מדש תולצתו את אות הקלע המוסקף,